

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Irregularitas Ex homicidio

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

Quaest. 1. Nam non incurritur à Clerico Sodomita occulto, in quo nimirum cessat infamia. Ita Valentia tom. 4. disputat. 7. quaest. 19. punct. 3. §. 5. part. 2. tract. 17. resolut. 21. & 69. Et generaliter omnis irregularitas ex infamia non contrahitur, nisi crimen sit publicum: si solum homicidium excipias, ex cap. ex senore de temp. ordin. Ita Avila de cens. part. 7. disputat. 4. dub. 7. conclus. 1. resolutione 93. citat.

Vel in publica fornicatione, aut adulterio.

39. Sacerdos publicus concubiniarius, vel adulter, post peractam poenitentiam & publicam vitae emendationem, interposita aliqua temporis mora, potest sine dispensatione celebrare: nam ex infamia facti non oritur irregularitas simpliciter dicta, quae exeat dispensatione. Et quamvis Clericus concubiniarius notorius ex c. preter dist. 32. & aliis, suspensus sit ab officio, hæc tamen suspensio consuetudine ablata est, ut docet Sorus in 4. dist. 1. quaest. 5. artic. 6. Ibid. §. Notandum.

Crimen etiam occultum inducit irregularitatem ex delicto.

40. Rebaptizans aliquem, incurrit irregularitatem & poenam mortis latam in C. ne sanctum Baptismi, num. 33

41. Quæres, an crimen inducens irregularitatem, si sit occultum, dummodo sit externum, inducat irregularitatem? Negativam sententiam non esse improbabilem censet Baunius in Theolog. moral. part. 2. tractat. 11. quaest. 3. art. 4. Sed ego eam non puto probabilem; imò cum Præposito in 3. part. quaest. 5. de irregul. dub. 2. num. 5. existimo improbabilem esse, & ipse Baunius illam limitat. Primò, quod etsi peccatum occultum, communiter irregularitatem non pariat lege Canonum, ab ea tamen lege excipitur homicidium, argum. cap. quæsitum 17. tali, de tempor. ord. Secundò, excipienda sunt peccata, quibus censura est annexa; nam si in ea celebratur, incurritur irregularitas, etsi hæc celebratio occultè fiat à suspensio, vel excommunicato. p. 7. tr. 11. resolut. 48.

Diana. Summa

IRREGVLARITAS
Ex homicidio.

42. † EX homicidio, siue voluntario, siue casuali, siue etiam iuridico, oritur irregularitas. Porro voluntarium non dicitur homicidium, quod in iustam defensionem fit: unde † quotiescumque quis cum moderamine inculpatae tutelæ inuasorem occidit, juxta infra dicenda verb. Occidere inuasorem, non fit irregularis; quia homicidio privato irregularitas imposita est quando est peccatum, part. 4. tractat. 2. resolut. 4. in fine, §. Sed ego. Immo quando in defensione moderamen exceditur, incurritur solum irregularitas ex homicidio casuali. Ita Hurtado de irregul. disput. 2. diff. 20. numer. 66. Est ergo homicidium voluntarium, prout accipitur in Tridentino † sess. 14. cap. 7. & † sess. 24. cap. 6. quando fit ex proposito & per insidias. Unde ex Vasquez ait Turrianus de cens. lib. 9. disput. 63. dub. 1. ad homicidium voluntarium requiri voluntatem expressam ipsius homicidii, & vulnerantem cum expressa intentione non occidendi, & nihil de occisione cogitantem, non dici voluntarium homicidium, licet homicidium in hoc casu sit voluntarium in causa, parte 4. tractat. 15. resolutione 19. & parte 4. tr. 2. resolutione 72. & part. 7. tract. 2. resolutione 29.

Incurritur Irregularitas ex homicidio voluntario.

Quale non est illud, quod fit in defensionem. Nec voluntarium in causa. Sed illud quod fit ex proposito.

43. Ex homicidio attentato sui ipsius videtur non incurri irregularitas, quia hæc imposita est homicidio consummato. Cornejo tamen in 3. part. tractat. 5. disputatione 1. dub. 2. questione 4. numero 1. putat incurri: non quidem ratione homicidii attentati, sed ratione delicti enormis inducentis infamiam. Sed tu cogita. parte 4. tractat. 2. resolutione 76.

Effectu secuto.

44. † Porro irregularitatem homicidii voluntarii incurrit non solum physicus homicida; sed etiam mandans, consulens, cooperans, vel alio pacto

Incurrit autem omnis ad homicidium voluntarius cooperans.

Yyy pacto

Non rati-
habens.

pacto ad homicidium concurrens, juxta versus, *Iustus, Consilium, Consensus, Palpo, Recursus, participans, Mutus, Non obstant, non manifestans*, quod infra explicabimus, cum de re-stitutione. † Non fit tamen irregularis, qui homicidium ab alio suo nomine factum rati habet; quia hæc rati habitio non est causa homicidii. Est tamen rati habitio quoad culpam æquiparetur mandato. Ita Vasquez in *manu scripto*, contra Sylvestrum *verb. Homicidium* 4. *questione* 4. Mandans aliquem verberari, qui deinde excessu mandatarium occidit, secundum Suarez de *conf. disputatione* 45. *section. 2. numero* 3. fit irregularis; quantamcumque diligentiam adhibeat, ex *cap. ultim. de homicid. in* 6. quia semper cogitare debet mortem sequi posse, si non ex malitia ministri, saltem ex alio casu. At Præpositus in 3. *part. questione* 5. *dub. 1. et numero* 78. æquè probabiliter negat; quia si diligentiam adhibuit, non est reus homicidii; jus verò citatum loqui de mandante verberationem, ex qua prævidere potuit homicidium secutum, *parte* 4. *tract. 2. resol. 19. et part. 7. tr. 2. resol. 30.*

Mandans, & consulens homicidium non sunt censendi irregulariter, si mandatarium, &c. dicant, se non ex mandato vel consilio mortem dedisse.

Vel si ante secutum effectum mandatum revocet, nec ad aliud tenebitur. Nam cum mandatarium in gratiam agat mandantis, si post revo-

45. Tam autem mandans, quam consulens homicidium, tunc irregularitatem incurrit, quando homicidium sequitur ex vi mandati, aut consilii. Quod si homicida dicat, se non occidisse motum ex suasionem consulentis, consulens immunis erit. Ita Corneio in 3. *part. tractat. 5. disput. 1. dub. 2.* ubi bene docet contra Henriquez *lib. 13. cap. 16. numer. 3. in gloss. littera D* dubium, an homicidium ex suo consilio secutum sit, debere se reputare irregulariter. Et Fabiena *verb. Consilium, numer. 5.* advertit, consilium censeri causam homicidii, etiam si post multos dies contingat, *part. 4. tractat. 2. resolutione* 25.

46. Excusabitur autem mandans ab irregularitate, si ante patratum homicidium mandatum revocet, nec ad aliud tenebitur. Nam cum mandatarium in gratiam agat mandantis, si post revo-

catum mandatum adhuc homicidium peragat, non amplius in gratiam mandantis & tamquam mandatarius illud committet; sed ex proprio arbitrio. Ita Avila *part. 7. disputat. 6. sect. 2. dub. 4.* contra Hurtadum de *Irreg. disputat. 2. diff. 6. num. 24. part. 4. tractat. 2. resolutione* 14. Contra verò, quia in consilio non agitur causa dantis, sed accipientis consilium, non satis est consulenti consilium revocare; sed adhibere debet preces importunas, & si hæc non sufficiant, monere occidendum ut caveat, juxta prudentis arbitrium. Ita Villalobos *tom. 1. tract. 21. diff. 20. numer. 7.* (Unde, quia consulens abortum, non potest monere infansem, ut sibi caveat, etiam si preces adhibuerit, omnemque diligentiam, secuto abortu, evadit irregularis, ut bene docet Avila *ubi supra conclus. part. 4. tractat. 2. resolutione* 15.) Sed Præpositus *dub. 8. numer. 63. et 64.* Et (secundum aliquos) consilium, sic revocare cor solum, sicut & mandatum: nam si revocato consilio adhuc homicidium sequitur, non amplius consulenti imputabitur. Et sic in jure immunis est ab irregularitate, qui homicidium mandans, aut consulens, antequam sequeretur, mandatum revocavit, aut dissuaderet conatus est. Ita ille, quam sententiam probabilem putat Lessius *lib. 2. c. 13. dub. 3. numer. 17. part. 4. tractat. 2. resolutione* 14. dicens non incidere in irregularitatem consilium dantes, ad homicidium parato, & propter hoc citius illud commisit, *part. 9. tractat. 7. resol. 92.* † Et hanc sententiam amplexus fuerat Auctor in *part. 3. tractat. 5. resol. 83.* † Unde probabilior etiam videtur opinio Henriquez *lib. 14. cap. 16. numer. 5.* quod revocans consilium ab ortu, excusetur ab irregularitate, *consilii sufficere.* Quod bene etiam advertit Sayrus *lib. 7. cap. 3.* Et si mandatarium aut qui consilium accepit occidat, mandans sit irregularis irregularitate homicidii

Consulens paratum ad homicidium non incurrit irregularitatem.

Præsertim si consulens providet solum revocationem consilii sufficere.

Et si mandatarium aut qui consilium accepit occidat, mandans sit irregularis irregularitate homicidii

mandantem cidii casualis; quia dando operam rei il-
consulente licita, cogitare debebat, tale quid con-
 non fieri irre-
 gulares.

5. *disput. 1. dub. 2. quest. 2. numer. 4. part. 3. tract. 1. resol. 14.* † Et hoc ultimum fufus
 in *resolut. 12.* † Verum sententia contra-
 ria Vasquez in *1. 2. tom. 1. disputat. 100. q. 73. art. 9. dub. 3. num. 45.* & aliorum est
 etiam probabilis. Et hæc omnia procedunt etiam in consulente *resol. 12. citat.*

Præbens ar- *part. 2. tr. 15. resol. 17.*

ma occifori, 47. † Præbens arma occifori, ut al-
 ut occidat, si quem occidat, secuto homicidio fit irre-
 irregularis. gularis homicidii voluntarii. † Sicut et-
 Sicut fipetenti iam si det petenti, quem scit aut conje-
 wima ad oc- ctat petere ad occidendum, quia sic est
 cidendum illi fufficienter voluntarium. Secus si
 ipse concedat, nefciat, nec suspicetur. Ita Bonacina de
 fciens vel cō- *conf. disput. 7. quest. 4. punct. 8. nu. 35.* Sed
 iectans homi- Hurtado de irregul. *disput. 2. diff. 8. numer. 32.*
 cidium. negat, conjectantem, vel etiam sci-
 entem, arma peti ad homicidium,
 et arma mili- fieri irregularem; quia arma, quæ dat,
 titibus pro promiscuo sunt ufui, unde non videtur
 bello iusto homicidium adjuvare, sed ad sum-
 probabile mum dare scandalum, *part. 4. tractat. 2. resol. 11.*
 est, non fieri Immo licet secundum Sua-
 irregularem. rez apud Turrianum *lib. 9. disput. 68. dub. 1.*
 irregularis fit, qui militibus dat,
 vendit, aut mutuat arma determinatè ad
 occidendum in bello iusto: probabilis
 tamen est sententia negativa Avilæ
part. 7. disputat. 5. section. 3. dub. 2. concl. 1. nam,
 si non fit irregularis Princeps
 imperans bellum iustum, multo mi-
 nus fieri debet vendens arma militi-
 bus, *part. 4. tract. 2. resol. 28.* Et modo
 minus irregulares fiunt milites in bello
 iusto, propterea quod eorum commi-
 litones inimicos occidant, nam illos
 non adjuvant ad occidendum, sed solum
 ad strenuè militandum, & sic per acci-
 dens & remotè ad homicidium con-
 currunt. Quod enim satellites propter
 similem concursum in reicidio fiunt
 irregulares, habemus decisionem in iure,
 quam non habemus in casu nostro.
 Sed quid in bello? Coninch de sacra-
 men. *disputat. 18. dub. 10 numer. 98.* docet,
 non omnes milites ejusdem exerci-
 tus fieri irregulares propterea, quod u-

*Sicut nec ip-
 fas milites
 ex homicidio
 commilito-
 num.*

*At in bello
 iniusto ex u-
 nicoinitus*

nus illorum occidat, sed ad summum *militis homi-*
 quinquaginta, vel centum vicinio- *cidio omnes*
 res, qui occidentem videre & anima- *militis fiunt*
 re poterunt. Sed opinio contraria Hur- *irregulares.*
 tado *disputat. 2. different. 6. numer. 21.*
 & communis magis placet: quia omnes
 milites animantur ab invicem & con-
 currunt ut una causa totalis, *part. 4. tr. 2.*
resol. 27. Quod verò attinet, ad bel-
 lum iustum, etiam si quis in eo incitet
 militem ad aliquem determinate oc-
 cidendum, existimo non fieri irregula-
 rem, si propriis ipse manibus ad mor-
 tem non concurrat: nam nullo jure talis
 irregularitas exprimitur, & alioqui abs-
 que irregularitatis metu suadere possumus
 milites ad strenuè pugnandum in
 bello iusto, quamvis in hoc eos inani-
 memus ad cædes inimicorum. Ita Men-
 doza in *2. 2. tom. 2. disputat. 169. sect. 2. §. 137. part. 5. tractat. 14. resol. 98.*

Clericus pu-
gnans ex li-
centia Papæ
non incur-
rit.
 Clericus (ex homicidio) de licentia Papæ
 pugnans in bello, non fit irregularis.
 Molina *part. 9. tract. 9. resol. 6.* nec si hor-
 tarur in bello iusto ad occidendum ho-
 stes, *ibid. resol. 7.* ita etiam in casibus in
 quibus clericus iuste possit pugnare, ho-
 stes occidendo non incurrit, quamquam
 si non est necessaria pugna Clerici, &
 pugnat, est immunis irregularitatis. Mo-
 lina *ibid. resol. 8.*

48. Circa non obstantem & non im- *Obligatū ex*
 pedientem, dicendum est, non im- *iustitia im-*
 pedientem homicidium, quod ex justi- *pedire homi-*
 tia impedire tenetur, fieri irregula- *cidium.*
 rem; quia influit moraliter in homici-
 dium, privans occidendum jure suo,
 & re sibi necessaria ad sui defensionem.
 Ita Bonacina de *confur. disputat. 7. quest. 4. punct. 8. numero 37.* Sed contra-
 ria sententia Vasquez in *manuscript. de* *Et non impe-*
irregul. est etiam probabilis, immò *diem pro-*
 præposito videtur probabilior, quia *babile est non*
 non impediens homicidium non influit *fieri irregu-*
 positivè in illud, quod requiritur ad *larem. Talis*
 irregularitatem, *part. 4. tract. 2. resolu-* *est pater non*
tione 7. Ex quibus patet, quid dicen- *impediens*
 dum sit de patre non impediens abortū *abortum*
 adulteræ. Nam Bariola, qui est in no- *uxoris.*
 stra sententia, in *aphor. verb. irregul. est*
Sacerdos, tenet esse irregularem; quia purgat
 patrem

patrem teneri ex iustitia vitam filii custodire. Lessius verò putat, patrem ad id teneri solum ex pietate; unde etiam in nostra sententia probabile est, non incurrere. *part. 4. tract. 2. resol. 8. & part. 7. tract. 5. resol. 28.* Unde a fortiori probabile est, non incurrere quem irregularitatem ex eo, quòd videns amicos suam iniuriam vindicare, occidendo suum inimicum, non impedit ut ex Vasquez docuit Turrianus *de cons. lib. 9. disputat. 63. dub. 4.* Et multò minus, si in rixa duorum unus illorum admoneat accurrentes ne malum alteri inferant, ut ait Bonacina *disput. 7. quest. 4. punct. 8. num. 34.* contra Olasum *decis. 104. part. 2. resol. 9.* In quo ultimo casu, si quis moritur ex unico vulnere, ille solus sit irregularis, qui vulnus infixit: ceteri vero minimè. Ita Sayrus *lib. 7. c. 4. num. 3.* contra Avilam *part. 7. disputat. 6. sect. 3. dub. 3. part. 2. tractat. 15. resolutione 17.* Et si vulnus non fuit lethale, sed mors secuta fuit ex vulnerati, aut ex medici incuria, probabile est, nec vulnus est causa mortis; sed negligentia ipsorum, qui sibi impotent, quòd diligentes non fuerint, cap. *significasti de homic.* Et ita tenet Sotus *lib. 5. quest. 1. art. 9.* Quamvis Villalobos *tom. 1. tractat. 21. diff. 23. numer. 9.* contrarium etiam probabiliter doceat, ex cap. *ad audientiam*, ibi, *in dorso aliquantulum vulneravit part. 4. tract. 2. resolutione 10.*

Homicidium casuale dicitur etiam illud, quòd committitur ex excessu moderaminis. Etiam plene deliberatum.

49. Atque hæc esset irregularitas ex homicidio casuali, quòd non est solum illud, quòd indirectè committitur modo, quò explicat Præpositus. *in 3. part. quest. 5. dub. 10. numer. 74.* sed etiam commissum directè, excedendo moderamen inculpatæ tutelæ, & commissum ex subita ira, quamvis directè, & cum plena deliberatione, dummodò non fiat ex proposito & per insidias. Ita Hurtado *disputat. 2. diff. 20. numer. 66. part. 4. tractat. 2. resol. 72. †* & probabile putavit etiam *in part. 2. tract. 15. resol. 19. †*

50. Ut autem per homicidium ca-

suale inducatur irregularitas, requiritur negligentia mortalis: nam propter negligentiam est imposita, & Ecclesia non videtur velle, tam gravem poenam infligere ob solum veniale. non incurritur. Et sic Clerici in cap. *quasitum, de poenit. declarantur irregulares ex oppressione filiorum, si illam procurant, aut studiosam negligentiam adhibent.* Ita Sylvius *in 2. 2. quest. 64. artic. 8. concl. 3.* & alii communiter contra Megalam *in 2. part. lib. 7. cap. 5. quest. 5. num. 100. part. 2. tract. 19. resol. 18. & part. 4. tract. 2. resolutione 21.* Quotiescumque ergo datur opera rei, siue licitæ, siue illicitæ, adhibetur tamen prudens diligentia & cautela ne homicidium sequatur, irregularitas non incurritur. Nec ergo vertens diligenter infirmum in eodem lecto, vel de lecto ad lectum transfrens, vel cibum porrigens, &c. sit irregularis, si infirmus moritur, ut bene docuit Reginaldus *tom. 1. lib. 30. tractat. 2. cap. 9. numer. 102. part. 3. tractat. 5. resol. 79. §. Non gravabor, & part. 5. tract. 3. resol. 117.* Nec amicus secundum Avilam bono animo amicum associans ne periclitetur in rixa, si postea amicus inimicum occidat, nisi (ait Præpositus *dub. 8. numer. 63.*) videatur amicum animare ad occidendum. Quod à fortiori procedit de patre, fratre, filio, &c. *part. 4. tractat. 2. resol. 17.* Nec adulter prudenter se gereret arbitrio prudentis, si adultera à viro interficiatur, ut probabiliter docet Filiucius *tom. 1. tract. 20. cap. 3. num. 8. parte 4. tract. 2. resol. 1.* Et ratio horum est, quia cum adhibetur prudens cautela, homicidium non est plene voluntarium. Nec ullum jus talibus actibus prudenter gestis expressè irregularitatem imponit. Ita Coninch *disput. 18. dub. 9. n. 80. part. 4. tract. 2. resol. 20.*

tervenit negligentia mortalis, & Ecclesia non videtur velle, tam gravem poenam infligere ob solum veniale. non incurritur. Et sic Clerici in cap. *quasitum, de poenit. declarantur irregulares ex oppressione filiorum, si illam procurant, aut studiosam negligentiam adhibent.* Ita Sylvius *in 2. 2. quest. 64. artic. 8. concl. 3.* & alii communiter contra Megalam *in 2. part. lib. 7. cap. 5. quest. 5. num. 100. part. 2. tract. 19. resol. 18. & part. 4. tract. 2. resolutione 21.* Quotiescumque ergo datur opera rei, siue licitæ, siue illicitæ, adhibetur tamen prudens diligentia & cautela ne homicidium sequatur, irregularitas non incurritur. Nec ergo vertens diligenter infirmum in eodem lecto, vel de lecto ad lectum transfrens, vel cibum porrigens, &c. sit irregularis, si infirmus moritur, ut bene docuit Reginaldus *tom. 1. lib. 30. tractat. 2. cap. 9. numer. 102. part. 3. tractat. 5. resol. 79. §. Non gravabor, & part. 5. tract. 3. resol. 117.* Nec amicus secundum Avilam bono animo amicum associans ne periclitetur in rixa, si postea amicus inimicum occidat, nisi (ait Præpositus *dub. 8. numer. 63.*) videatur amicum animare ad occidendum. Quod à fortiori procedit de patre, fratre, filio, &c. *part. 4. tractat. 2. resol. 17.* Nec adulter prudenter se gereret arbitrio prudentis, si adultera à viro interficiatur, ut probabiliter docet Filiucius *tom. 1. tract. 20. cap. 3. num. 8. parte 4. tract. 2. resol. 1.* Et ratio horum est, quia cum adhibetur prudens cautela, homicidium non est plene voluntarium. Nec ullum jus talibus actibus prudenter gestis expressè irregularitatem imponit. Ita Coninch *disput. 18. dub. 9. n. 80. part. 4. tract. 2. resol. 20.*

51. Est verò expressa juris decisio in cap. *tuanos, de homic.* quòd Clericus in Sacris chirurgiam exercens, fiat irregularis, quotiescumque ex ejus incisione, vel adustione sequitur tamquàm chirurgus, etiam tur, etiam quæcumque adhibeatur cautela.

perit, secuta morte sit irregularis, quia sic est decisum in iure.

Quod non loquitur in extrema necessitate, & de aliis casibus.

Et probabiliter etiam exponi potest de imperio, & incauto.

caute. (ubi nomine incisionis non comprehenditur incisionis venæ; nam hoc non pertinet ad chirurgum; unde si infirmus moritur, Clerico incidente venam; hic non evadit irregularis, ut probabiliter docuit Molina *tom. 4. disp. 75 num. 4.* contra Avilam *part. 2. disp. 6. sect. 4. dub. 10. parte 4. tractat. 2. resol. 24. & p. 11. tr. 7. res. 9.*) Nec verò in cit. cap. prohibetur Clericis chirurgia in extrema necessitate, ut ex Vasquez docuit Turrianus *lib. 5. disputat. 64. dub. 2.* Nec aperitio apostematis per emplastrum; nec iussio adustionis, vel incisionis. Unde, si in his casibus sequatur mors, Clericus non fit irregularis. Ita Molina *loc. citat.* Sicut etiam si ipse abscedit, vel cremavit; mors tamen sequitur ob morbi gravitatem, &c. Ita Avila *dub. 10.* Quamvis contra sentiat Suarez *disputat. 47. sect. 7. num. 4.* Adde quod citat. *cap. tuanos,* potest probabiliter interpretari de homicidio secuto propter adustionem, vel incisionem Clerici imperiti temerè se immittentis. Nam in coait Pontifex, talem posse celebrare, si peritus omnem diligentiam adhibuit, & mors culpa mulieris acciderit. Et revera, si hæc irregularitas imposita est propter homicidium, non magis dicendus est irregularis Clericus diligens & peritus in hoc casu, quam diceretur medicus laicus, si ad idem concurreret; nam prohibitio non potest facere de non homicida homicidam. Et ita tenet Coninch *disputazione 18. numer. 87. part. 4. tractat. 2. resolutione 23.*

Ex homicidio publico fiunt irregulares accusator. Testis. Advocatus. Fiscalis. Index. Carnifex. &c.

Accusator verò excusatur, si prote-

52. † Irregularitatem homicidii publici incurrunt personæ publicæ, quo pacto concurrentes ad sententiam, vel executionem mortis tamquam ministri iustitiæ. Talis est in primis iudex qui, si condemnaverit hominem ad furcam, etiamsi postea liberetur, est irregularis; quia liberatio per ipsum non stetit. Sed per superiorem vel Principem, juxta S. Antonin. Majol. Diaz. Negativa tamen est verior; quia irregularitas non incurritur, nisi factò secuto. *part. 11. tractat. 5. resol. 6. item fisca-*

lis, accusator, testes, advocatus, car-nifex, &c. † Accusator verò non incurrit irregularitatem, si (ante sententiam, saltem in ipsa accusatione, *part. 4. tractat. 2. resolutione 75.*) protestatur, se non intendere mortem accusati. *cap. Prælati de homicid. in 6. dummodo accuset damni illati sibi, suo patri, fratri, filio, vel consanguineo sic stricto, ut damnum & injuria illius habeatur ut propria; item Ecclesiæ & Ecclesiasticis, vel ad vitandum grave damnum Reipublicæ, vel personæ innocentis, alias inevitabilis.* Ita Præpositus *dub. 13. numero 105.* qui in hoc ultimo casu putat, non requiri protestationem. At illud de consanguineis negat Cornejo *disputacione 11. dub. 1. questione 6. numero 4. parte 4. tractat. 2. resolutione 33.* Et si protestatio ficto animo fiat, secundum Bizoxerum *de cens. cap. 5. numer. 5.* non excusat, secundum Henriquez *lib. 14. cap. 11.* excusat quia *cap. Prælati,* requirit solum protestationem externam, quæ si sit ficta, apud iudices perigide valet, ac si esset vera. Et Ecclesia non respicit actus internos. Unde à fortiori non fit irregularis, consulens accusationem cum debita protestatione faciendam. *part. 4. tract. 2. resol. 75.*

53. Verum protestatio non excusat ab irregularitate advocatum & testem in causa sanguinis, quia textus loquitur solum de accusatore. Ita Vilalobos, *tom. 1. tractat. 21. disp. 27. numer. 1.* Sed Præpositus *dub. 13. numer. 104. & 105.* putat, quòd, quoties protestatio juvat accusatorem, juvat etiam advocatum & testes, ne facultas accusatoris frustretur, qui sine advocato & testibus nihil potest. Quam opinionem probabilem vocat Cruz, *part. 2. dub. 6. conclus. 5. part. 4. tractat. 2. resol. 32.* eamque quoad testes satis probabiliter docet Mercer. *in 3. part. question. 24. dub. 8. respons. 3.* quoties præcepto iudicis obligati; gravi metu, vel jure naturæ coacti, testimonium proferunt in casu sanguinis protestatione præmissa, quamvis Hurtado *de irreg. disput. 2. diff. 11.*

stationem adhibeat.

In casu, quo injuria sibi illata sit, vel ei, qui censeri potest alter ipse, Ecclesiæ, & ejus subditus.

Reipublica. Vel innocenti.

Et secundum aliquos sufficit protestatio ficta.

Sed an protestatio excuset etiam Advocatum, & testes?

Qui si sint in favorem rei, & accusator ad mortem damnatur, non sunt irregulares.

diff. 11. num. 40. falsam appellet. part. 4. tr. 2. ref. 31.

54. Et verò advocatus rei non fit irregularis, secuta morte accusatoris (sicut neque testis in favorem rei, cum ejus testimonium non sit directa causa mortis accusatoris Suarez disputat. 47. sect. 4. num. 9. part. 4. tract. 2. resol. 96.) nisi ipse postulasset poenam rationis. Imò secundum Prapositum ubi supra, verisimile est non incurrere; etiamsi accusator suspendatur, obiciente ipso in progressu causæ delicta gravia cum debita protestatione, si id necessarium sit ad defensionem rei, graviter alioquin periclitantis. p. 4. tr. 2. ref. 34.

Qui autem non concurrunt ad homicidium publicum ut persona publica, aut cū mortali, non fit irregularis. Ex quo multos casus ipse decido. Circa Sacerdotes ducentes reum ad furtam.

Obligantes reum ad confitendum delictum capitale.

Vel judici interroganti an reus respondeat morti.

55. Hanc verò irregularitatem homicidii publici non incurrunt personæ private; quia imposita est tantum conciditibus ad illud tanquam ministris justitiæ. Ita Valquez, & ex eo Turrianus de cens. lib. 9. disputat. 66. dub. 3. Quo principio posito, eximuntur à metu irregularitatis multæ personæ. Et in primis Sacerdotes ducentes reum ad furtam, si illum hortentur ut scalam ascendat, vel aliquo modo cooperentur ad accelerandam ipsius mortem, etiam deliberatè. Item vendentes vel accommodantes scalam, funes, ligna, &c. pro occidendo reo. part. 3. tractat. 5. resol. 79. Et in add. secund. resol. 15. & absolutus. part. 5. in add. ad resol. 46. irreg. 5. Item Confessarius obligans poenitentem ad confitendum delictum capitale, si legitime interrogetur, vel consulat acquiescere sententiæ mortis, quam non potest differre, nisi per appellationem injustam. Ita Cornejo disput. xi. duba. question. 4. part. 4. tractat. 2. resol. 99. Vel si interrogatus à judicè, an sit obligatus ad occidendum, respondeat, teneri. Ita Valquez apud Turrianum ubi sup. dub. 4. Nam quod docet Avila sect. 2. dub. 6. conclus. 2. debere respondere, quod consulat Jurisconsultos, & Molina sc. m. 4. tractat. 3. disputat. 74. numer. 4. debere ei explicare leges in communi, nihil descendendo ad particulare, implicitè est respondere affirmativè, nec est aliquod jus distinguens in hoc

casu affirmationem explicitam ab implicita. part. 3. tractat. 5. resol. 80. Excusantur item clerici assistentes, quando reus suspenditur, si nullum carnifici auxilium præstant. Sed secundum Sayrum. lib. 6. cap. 18. num. 20. peccant mortaliter, propter prohibitionem cap. sententiam sanguinis, ne Clerici, vel Monachi secundum Suarez disput. 47. section. 4. num. 10. venialiter tantum, ex levitate materiæ. Et ego puto, nullo modo peccare, & canonem prædictum abrogatum jam esse contraria consuetudine. part. 4. tractat. 2. resol. 35. Item detegens malefactorem, vel clamans ad esse latronem, ut comprehendatur, si non id facit ut testis, vel accusator, non incurrit irregularitatem ex defectu lenitatis. Ita Turrianus ubi supra contra Bonacinam disp. 7. quest. 4. punct. 1. num. 18. part. 3. tract. 5. resol. 80.

56. Ecclesiasticus præcipiens judici, ut manè exequatur sententiam mortis, quam judex ipse tulerat, aut ut hunc furem, vel homicidam suspendat, fit irregularis, cap. his à quibus 23. question. 8. ibi, aut inferendas præcipiunt & Navarrus lib. 5. consil. de homicid. Si verò habentes jurisdictionem temporalem, committant judici laico casum alicujus capitalem, non fiunt irregulares. Ita ex cap. ultim. ne Clerici, &c. Cornejo disputat. 12. dub. 1. quest. 1. contra Henriquez lib. 4. cap. 3. numer. 6. Circa Inquisitores tradentes reum hæreticum brachio sæculari, vide verb. Inquisitum, num. 252. part. 4. tractat. 2. resolutione 78.

57. Episcopus permittens judici laico exhumationem corporis occisi ab Ecclesia, ad capiendas informationes de delicto in genere, secundum Lavorium titul. 2. cap. 7. num. 32. non fit irregularis, quia hic actus est valde remotus à morte occisoris, neque hic habetur positivus concursus, sed mera permissio. Et sic practicum esse in curia Archiep. Neapol. testatur Genuensis cap. 42. n. 10. & si judex absque licentia Episcopi hoc faciat potest excommunicari. Possévin. part. 9. tractat. 7. resol. 64.

Et similia.

Clericus præcipiens judici, ut exequatur sententiam mortis à se latam fit irregularis.

Causa tamè rei sibi in temporalibus subditi capitali potest judici laico committere.

Quid de Episcopo permittente exhumari cadaver occisi, ut judex laicus inquirat de homicidio. Vel eradente copiam de gradationis Clerici inquisiti

Ubi

de delicto ca-
pitale & so-
esse Clericum
alleganti?
An plura co-
mittens ho-
micidia plu-
res irregula-
ritates in-
currat?

Ubi addit, in eadem curia decum esse, quod possit Curia seculari concedi copia sententiarum depositionis, seu degradationis verbalis alicujus Clerici, qui inquisitus de homicidio, allegat se esse Clericum, Curia seculari negante. De quo tamen tu judica *part. 4. tractat. 2. res. sol. 95.*

58. Qui plura homicidia committit, non videtur plures irregularitates incurrere, in dispensatione necessarii manifestandas: nam, ubi ad aliquem effectum concurrat una causa totalis, non potest simul concurrere alia item totalis in eodem genere. Et sic copula inter affines saepius repetita non multiplicat impedimenta, neque omnes copulae sunt in dispensatione manifestandae, ut tenet Sanchez *lib. 8. disput. 24. numer. 7.* Et qui tres, aut quatuor duxit uxores, non tenetur omnes manifestare, cum petit dispensationem bigamiae, & ut tenet Ugolinus *de Irreg. cap. 56 §. 7. numer. 3. part. 11. tractat. 6. resolut. 44.* Sed multi asserunt, hanc opinionem non esse tenendam; quia stylus Curiae sequitur contrariam, Coninch *disputat. 11. dub. 14. numer. 112. part. 4. tractat. 2. resolutione 86.*

Consulens fugam ei, qui id facere non potest sine capitis periculo, non incurrit irregularitatem, licet sequatur mors fugitivi.

59. Consulens alteri in bello fugam, curest annexa poena mortis, quamvis sciret fugientem exponere se periculo captivae, immo quamvis ipse postea caperetur, & suspenderetur, non incurreret consulens irregularitatem. Ita Spenfis *in cursu Theol. tom. 2. tract. 25. disputat. 5. sect. 8. num. 38.* Idem dic de consulente alteri, ut fugiat a carcere, a quo sub poena mortis effugere non potest, vel ut effugiat carcerem, cui extractioni imposita esset poena mortis. *part.*

Qui dicit, vit pendens in patibulo, & ex hoc carnifices iterum calcant, non incurrit irregularitatem. In dubio fa-

60. Non incurrit irregularitatem dicens, cum Carnifex credit in patibulo, reum esse mortuum, vivit, vivit, & per haec verba iterum illum pedibus calcat, in modum, quod moritur; tamen si iste talis opinioni contrariae adherere velit, potest per Episcopum absolvi. Barbosa *part. 8. tr. 7. resolut. 61.*

61. In dubio facti, si agatur de homi-

cidio non est censendus irregularis ex illi non incurcommuni sententia, & ex stylo Curiae, rith irregularitatis, & Poenitentiarum observato in. *lartias. fallibiliter. Franc de Lugo part. 8. tract. 7. resolutione 6.*

72. Incurrit irregularitatem occidens Ignorans ex-hominem, nesciens homicidio esse an-communicacionem excommunicationem irregula-tionem insu-rititer communis DD. *part. 9. tractat. 7. re- Etiam homici- solutione 19.* non excusatur a petitione *no. in- debiti, ignorans, se esse conjunctum currit irre- cum consanguinea uxoris suae, sed con- gularitatem. trarium esse probabile ait Dian. ibidem. §. Sed ex his.*

IRREGULARITAS
Ex mutilatione.

63. Irregularitas ex mutilatione *Ex mutila- contrahitur, cum abscinditur rione contra- aliquod membrum, idest aliqua pars hit irregula- corporis, quae proprium habet officium ritatem, qui distinctum ab aliis, ut sunt oculus, ma- abscindit. nus, pes, auris, membrum virile, &c. non membrum. autem dentes, testes, labia, barba, capil- Et oculum. li, &c. Ita Villalobos tom. 1. tractat. 22. Manum. diffc. 19. numer. 4. Abscindens alteri di- Pedem. gitum, etiam pollicem, non fit Irregu- Aurem. laris; quia non est proprie membrum, sed membri pars. Ita Bonacina *de cens. disputat. 7. quest. 4. punct. 8. numer. 3.* contra Sotum *de just. lib. 5. quest. 2. articul. 1. part. 2. tractat. 15. resolutione 20.* & *part. 4. tractat. 2. resolutione 26.* Abscindens alteri auriculam, hoc est cartilaginem, non fit irregularis; nam ipsa non est membrum; sed solum inservit ad auris ornatum, & tutelam. Ita Avila *de cens. Membrum part. 7. disputat. 5. sect. 1. dub. 1.* contra Na- virile, &c. varrum *penes ipsum ibidem.* Abscindens Non autem foeminae mammillam, fit irregularis *dentes.* Ita Molina *tom. 4. tractat. 3. disput. 69. Testes. Labrum. num. 6.* Sed negativa sententia Villalobos *Barbam. ubi supr. est etiam probabilis. part. 4. cit. Digitum. e- §. Ex his.* Excocans hominem, si visum tiam polli- solum detrahat, & oculum non eripiat, *com.* non fit irregularis; quia non mutilat *Cartilaginam proprie. Ita Megala in 3 part. lib. 7. cap. 1. auris, &c. num. 31.**